

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 30. huhtikuuta 2020
(OR. en)

7575/20

COAFR 118
CFSP/PESC 322
COHAFA 18
COHOM 34
DEVGEN 48

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Etelä-Sudan

– Neuvoston päätelmät (30. huhtikuuta 2020)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 30. huhtikuuta 2020 kirjallista menettelyä käyttäen hyväksymät neuvoston päätelmät Etelä-Sudanista.

Neuvoston päätelmät Etelä-Sudanista

1. EU suhtautuu myönteisesti vahvistetun kansallisen yhtenäisyyden siirtymäkauden hallituksen (siirtymäkauden hallitus, R-TGoNU) muodostamiseen keskeisenä askeleena kohti kestävää rauhaa sekä osallistavaa ja kestävää kehitystä Etelä-Sudanissa. Parlamenttivaalien järjestäminen siirtymäkauden lopussa on toinen askel kohti vakautta. Uuden yhtenäisyyden hallituksen on osoitettava vahvaa ja vilpitöntä yhteistyöhenkeä turvallisuuden ja vakauden saavuttamiseksi, edistettävä kipeästi kaivattua sovintoa ja oikeudenmukaisuutta sekä tarjottava välttämättömät peruspalvelut Etelä-Sudanin kansalle. Tässä yhteydessä on tärkeää pikaisesti nimittää valtion kuvernöörit ja paikallishallinnot.
2. EU antaa tunnustusta Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (IGAD) ja sen jäsenvaltioiden osallistumiselle sekä Afrikan unionille (AU), jolla oli ratkaisevan tärkeä rooli siirtymäkauden hallituksen muodostamiseen johtaneessa poliittisessa prosessissa ja joka on edelleen keskeinen rauhansopimuksen täysimääräisen täytäntöönpanon tukemisessa.
3. On ehdottoman tärkeää noudattaa joulukuussa 2017 tehtyä vihollisuuksien lopettamista koskevaa sopimusta täysimääräisesti. Tässä yhteydessä EU tukee Sant'Egidion yhteisön välittämää prosessia, jolla pyritään luomaan suotuisa ilmapiiri vuoropuhelulle ja pääsemään osallistavuuteen ottamalla rauhanprosessiin mukaan osapuolia, jotka eivät ole allekirjoittajia. Toteutettaessa turvallisuusjärjestelyjä, mukaan lukien kaikkien entisten taistelijoiden yhdistäminen tai kotiuttaminen, ensisijaisena tavoitteena on oltava turvallisuuden takaaminen kaikille kansalaisille heidän poliittisesta vakaumuksestaan tai etnisestä alkuperästään riippumatta. EU on tyytyväinen siihen, että siirtymäkauden hallituksen osapuolet ovat allekirjoittaneet kattavan toimintasuunnitelman lapsiin kohdistuvien vakavien loukkausten lopettamiseksi ja ehkäisemiseksi, ja odottaa sen pikaista täytäntöönpanoa. EU pyytää YK:n turvallisuusneuvostoa uusimaan aseidenvientikiellon ja korostaa tarvetta panna se täytäntöön.

4. Osallistava perustuslain laatimisprosessi ja vapaiden ja uskottavien vaalien valmistelu ovat ratkaisevan tärkeitä demokratian ja hyvän hallinnon vahvistamiseksi. Demokratialle ja kansalaisyhteiskunnalle on taattava tilaa, ja toimittajien, muiden tiedotusvälineiden työntekijöiden, kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuksien puolestapuhujien on voitava toimia vapaasti ja myös saatava osallistua julkiseen keskusteluun. On olennaisen tärkeää taata myös rauhanprosessissa tärkeässä osassa olleille nuorille poliittista tilaa.
5. Naisten tosiasiallinen osallistuminen rauhanprosessiin ja perustuslain laatimisprosessiin kokonaisuudessaan on ratkaisevan tärkeää. EU on tyytyväinen siihen, että naisia on nimitetty useille keskeisille ministeripaikoille ja kehottaa hallitusta varmistamaan, että naisia on vähintään 35 prosenttia jokaisella hallinnon tasolla rauhansopimuksen sitoumusten mukaisesti. Sukupuolinäkökulma poliittisissa, taloudellisissa ja sosiaalisissa uudistuksissa on keskeistä rauhansopimuksen menestykselle.
6. Yli puolet väestöstä kärsii vakavasta elintarvikepulasta ja kaksi kolmasosaa tarvitsee kiireellisesti periaatteellisista syistä toimitettavaa humanitaarista apua. Kulkusirkkaparvet ovat lisäksi uhkana ihmisille. Hallituksen on taattava humanitaaristen työntekijöiden turvallisuus ja humanitaarisen avun esteetön pääsy koko maahan sekä luotava edellytykset pakolaisten ja maan sisäisten pakolaisten vapaaehtoiselle, turvalliselle, pysyväälle ja ihmisarvoiselle paluulle. Kansallisia määrärahoja peruspalvelujen, erityisesti terveys- ja koulutuspalveluiden, tarjoamiseksi olisi lisättävä.
7. Uuden hallituksen odotetaan lisäävän vastuuvollisuutta ja avoimuutta, vahvistavan korruptiontorjuntaa ja noudattavan kansainvälisiä varainhoitoa koskevia normeja, jotta Etelä-Sudan astuisi kestäväen ja osallistavan rauhan ja kehityksen tielle. Rauhansopimuksessa määritellään toteutettavat rahoitus- ja talousuudistukset sekä niiden toteutusaikataulu. Riippumaton varmistus on myös tarpeen kansan ja kansainvälisten kumppaneiden luottamuksen saamiseksi.

8. Laajamittaiset ihmisoikeusloukkaukset ja rankaisemattomuuden kulttuuri on saatava loppumaan. EU on valmis hyväksymään uusia rajoittavia toimenpiteitä, jos ne jatkuvat tai jos rauhanprosessi vaarantuu. Konflikteihin liittyvään seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan väkivaltaan syylistyneet on saatettava vastuuseen teoistaan. EU tukee voimakkaasti siirtymäkauden oikeuslaitosten perustamista ja kehottaa hallitusta luomaan rauhansopimuksessa määritellyt mekanismit ja etenkin ottamaan johdon Etelä-Sudanin hybridituomioistuimen perustamisessa. AU:n aktiivinen tuki näille toimille on edelleen ratkaisevan tärkeää.
9. EU on vakaasti päättänyt seistä edelleen Etelä-Sudanin kansan rinnalla sen tavoitellessa rauhaa ja vaurautta. EU tiedostaa, että rauhansopimuksen lukujen täytäntöönpanoaikataulu on kunnianhimoinen. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi EU kannustaa hallitusta kehittämään kattavan keskinäisen vastuuvastuun kehyksen tulevalle yhteistyölle kansainvälisten kumppaneiden kanssa yhdistäen rauhan, turvallisuuden, oikeudenmukaisuuden ja peruspalvelut. Tältä osin EU on valmis vahvistamaan tukeaan siirtymäkauden hallitukselle, kun aidot ja konkreettiset poliittiset tavoitteet on saavutettu.
10. Meneillään oleva covid-19-pandemia uhkaa aiheuttaa kauaskantoisia humanitaarisia ja taloudellisia seurauksia, jotka voivat uhata vastikään saavutettua vakautta. Siirtymäkauden hallitus on toteuttanut joitakin ehkäiseviä toimenpiteitä; on erittäin tärkeää säilyttää tasapaino kansanterveyteen kohdistuvan uhan vähentämisen ja ihmisten toimeentulon mahdollistamisen välillä. . Yhteistyö Maailman terveysjärjestön, Yhdistyneiden kansakuntien, Afrikan unionin, Afrikan tautientorjuntakeskusten (Africa CDC) ja muiden alueellisten yksiköiden kanssa on tervetullutta. EU toistaa solidaarisuutensa Etelä-Sudanin kansaa kohtaan ja tukee nykyisiä toimia, myös humanitaaristen työntekijöiden hellittämätöntä työtä.